№687   ۱۹۱۱ سنه ۲٤ مای   سه‌شنبه   ۱۳۲۹ سنه ۸ جمادی الاخری   ٦٨٧ نچی نومر

ГАЗЕТА
„ЮЛДУЗЪ"
Цѣна 4 руб. на годъ
Редакція и Контора:
Казань, номера „Болгаръ" № 19-й.
АДРЕСЪ:
Казань, редакція „ЮЛДУЗЪ"
Russie, Kazan, redaction
„julduz".
Плата за объявленія:
(25) и (15) коп.
Телефонъ № 748

یولدز

اوننچی سنه

«یولدز»
یکشنبه، سه‌شنبه و پنجشنبه کونلرنده هفته‌ده اوچ مرتبه نشر ایدلور، ملی جریده‌ترکیه‌در.
بهاسی: بر سنه اوچون دورت صوم، آلتی آی اوچون ایکی صوم، اوچ آی اوچون بر صوم ۲۰ تیینددر.
آدریس آلماشدرو ۲۸ تین.
اداره‌سی پچه‌ن بازارنده «بلغار» مسافرخانه‌سنده ۱۹ نچی نومرده‌در.

یول کتبخانه‌سی
سلف صالح قلمیله تألیف قیلنموب مصرده یاکی طبع قیلنمش گوزل و مهم کتابلر کلیتلی صورتده مصرده یاڭاغنه کیترلدی.
الاتقان فی علوم القرآن بهاسی ۲ صوم ۵۰ ت
الامامة والسیاسة " ۱ صوم
الاصابة فی تمییز الصحابة ۸ جلدده ۱۲ صوم
الاسلام والردعلی منتقدیه ۱ صوم ۲۰ ت
اشهر مشاهیر الاسلام بهاسی ۵ صوم ۵۰ ت
بدائع الصنائع فی ترتیب الشرائع فقه‌دن گوزل ومفید بر کتاب بدر یدی جزء بهاسی ۲۵ صوم
آدرس: Казань, „Юлъ."

باصلوب چقدی
ادب باقچه‌سی
مجموعه‌سندن برنچی کتاب
قدرت یوزوگی
ترکنڭ مشهور محرری احمد مدحت اثرندن غایت عبرتلی حکایه‌در
بهاسی بره‌ملب ۷ تین پوچته ایله ۹ تین.
کوبلب آلوچیلرغه بیوك تنزیل!!
آدرس: Казань „Сабахъ"

دقت ایتکز! غایت مهم کتابلر:
مقامات الحریری. امین ابن الحسن المداینی‌نڭ سینه‌سی ایله شمس الشعرا طالحة النعمانی‌نڭ دیوان الاستیفاسی ایله برابر. بهاسی ۲ صوم.
فتاوای حدیثیه. الشیخ احمد شهاب الدین حجر المکی. بهاسی ۱ صوم ۵۰ تین.
صحیح البخاری. هامشنده قسطلانی وشیخ الاسلام شرحلری ایله. ۳ صوم ۵۰ ت
فتوحات الهیه بتوضیح تفسیر الجلالین. شیخ سلیمان الجمل. هامشنده مذکور تفسیر الجلالین ایله املاء محب الدین ابی البقاء العکبری. بهاسی ۸ صوم ۵۰ تین
زادانکه‌مز نالوژیارلمی. زادانکه‌غه مارکه‌ده‌یاری، اسامی کتب بوش.
آدرس: Оренбургъ یا Уфа Т-ву Каримовъ Хусаиновъ и К-о.

معارف کتبخانه‌سی
حضرت علی ومعاویه بهاسی ۱۰ تین
حضرت حسین وقعهٔ کربلا « ۱۰ »
حضرت عثمان شهادتی « ۱۰ »
حضرت علی جمل وقعه‌سی « ۱۰ »
امام اعظم وائمه ثلاثه « ۱۰ »
صلاح الدین ایوبی « ۸۰ »
فاتح سلطان محمد ورسام بللینی « ۳۰ »
آدرس: Казань „Маарифъ"

Контора вновь назначеннаго Нотаріуса г. Казани
П. Э. Михаловскаго
قزان شهرینڭ یاڭی تعیین ایتلگان ناتاریوسی پ. ا. میخالوسکی‌نڭ کانتوراسی ۱۹۱۱ نچی یل ۲۰ نچی آپریلدن باشلاب آچق. اورنی ب. پرالومنی اورامده صافرونقلر یورطنده (اوّلگی ژوراڤلوفلر یورطی)، ئولگان ناتاریوس ا. ك. میخایلوفسکی‌نڭ کانتوراسی بولغان فاتیرده.

تجارتخانه برادران کریمفلر. قزان، اورنبورغ، اوفا
بالالار باقچه‌سندن
۱ نچی کتاب دردلی اوقو ۵ تین
۲ نچی کتاب اوقو گلی ۵
۳ نچی کتاب ئوره‌ك ۵
شایان فهیم ۱۲
Казань, Оренбургъ, Уфа, { Бр. Каримовымъ.

Ал. М. Бурляндъ تش طبیبی
آلیکساندر مارکوڤیچ بورله‌ند
آورولرنی هر کون ۹ دن ٤ که قدر قبول ایته. تیخوینسکی هم پچه‌ن بازاری اورامری چاتنده برادران کریمفلر یورطنده.

اوفادن مکتوب
مفتی طویی.

مفتی طویی مناسبتی ایله اوفاغه روسیه‌نڭ هر طرفنده‌غی مسلمانلردن وکیللر کیلگان. مشهور شهرلرنڭ همه‌سندن برنیچه شهر وکیل بار. آوللرده‌غی محله‌لردن صایلانوب کیلگان کشیلرده کوب. وکیللرنڭ اکثری اوفا ولایتینکیدرلر. اوفا اطرافی امامرلری عموما کیلمشلر. بونلرنڭ قبولی بر کونگه باردی. آنلر مفتی حضرت حضورینه رسمی طوی کوننده برکون مقدم قبول ایدلدیلر. سائر ولایتدن کیلگان نماینده‌لر ۲۰ نچی مایده جمعه نمازندن الك قبول اولندیلر. قزان وکیللری جمعه کون ایرته برله ساعت طوغزده کردیلر.

مفتی حضرت هرطرف وکیللرن کامل التفات واعتبار ایله قبول ایته. وکیللرنڭ هدیه‌لرن وتبریك نامه‌لرن بالذات اوزی قبول ایته. سویله‌گان نطقلرینه قارشی مقتضای حال اوزره مختصرا بیك اوستا جوابلر بیره. ییدی صو ولایتندن قازاق وقرغزلر طرفندن‌ده وکیللر بار ایدی. آنلرنی قبول ایتدی. تیزدن، قازاق وقرغز قرداشلرمز اوچون اوشبو ادارهٔ روحانیه کبی بر ادارهٔ دینیه بولاچق، دیب قازاقلرنی تبشیر قیلدی.

آدریس وتبریك مکتوبلری بی‌حساب کوبدر. همان کیلوب طورادر. ۱۹ نچی مایغه قدر کیلگان مکتوبلر ٦۰۰ گه وتیلیگراملر ۳۰۰ گه طولغان ایدی. شول کونگه قدر کیلوب یوبیلی اداره‌سینه یازلغان وکیللرنڭ حسابی ۹۰۱ ایدی، ینه آرتدی. وکیللر یازلماغانلری ایله برگه ایکی مڭ قدر بولدی. رسمی مجلسلرگه قاتشمایاچق وکیللر یازلمادیلر. هر طرفدن هدیه‌لر بار. مڭ صوملر طورا طورغان اشیاده کوب. معنوی جهتچه ایڭ قیمتلی هدیه قزانیلرنڭ مصحفی اولدی. آنی قبول بعدنده مفتی حضرت آچوب تقبیل قیلدی شو آنده حاضرلرنڭ همه‌سنده روحانی برحس پیدا بولدی. کوزندن یاشلر کیلگان کشیلر کورندی. مفتی حضرت قزانیلر طرفندن بیرلگان مصحف شریفنی موی مبارکنی بولمه‌سینه (حضرت رسولنڭ صاقال شریفی صاقلانا طورغان بولمه‌گه) قویدردی.

موی مبارکنی زیارت قیلوچیلر آنی ده زیارت قیلسونلر دیدی.

موی مبارکنی‌ده حضرت عثمان قلمی ایله یازلغان کوفی مصحفنی‌ده بارچه مسلمانلر زیارت قیلالر. قریه امامرلرندن متأثر بولوچیلرده کوب. هرکم تقدیس ایته. صابرانیه اداره‌سنده موی مبارکنڭ ومصحف عثمانینڭ بولنووی بو مجلسکه حقیقة دینی وروحانی بررنك بیردی.

هراش اوّلده یازلغان مراسم دستوری بوینچه اجرا قیلنا. تفصیلی لازم توگلدر. جمعه کون کیچ رسمی ضیافت بولاچق. شنبه کون ایرته برله ساعت طوغزدن باشلاب خاطره تأسیسی حقنده مذاکره مجلسی بولاچق. یکشنبه کون صابان طویی اجرا قیلناچق.

هرطرفنڭ وکیللری مفتی حضرت نامینه دار المعلمین ودار المعلمات تأسیس فکرنده در مخالفلرده کوب ایدی. لکن مخالفتلری آڭلاماغاندن بولغانلر محله مکتبلری اوچون بولاچق دینی دار المعلمین فکرن قبول ایتدیلر. متعصبلر البته همان معانده قیلالر. طرفداران ومخالفین‌نڭ اکثریت واقلیت نسبتلری مجلسده معلوم بولور. قطعا بلور حال یوق. اش آڭلاماغان ومجلس کورمه‌گان عامی ملالر مجلسنی چوالتو احتمالی یوق توگلدر، لکن خواص ومعتبران شبهه‌سز متفقدرلر.

وقتی ایله هرطرفنڭ منتخب وکیللرن یولدزغه یازارمن. حاضرگه مشهور شهرلرنڭ وکیللرندن خاطریمه کیلگانلرن یازامن:

دوما اعضالری: تفکیلف، مقصودف، ینیکییف، طوقایف ومحمودف. پیتربورغ وکیلی ملا صفا بایزیدف.

کرانشتادن: ملا ابراهیم آلتونبایف.

موسکوادن: ملا صفا علییف دخی بر امام.

کیرماندن: ملا محمد علی دولیکامف وملا عارف بیکتیمرف.

قزاندن: ملا صفی الله عبد اللین، ملا صادق ایمانقولی، ملا کشاف ترجمانی، احمدجان سیداشف وهادی مقصودی.

بووادن: داملا نورعلی حسنی، ملا عبد الله عبیدوللین وغیاث حسنی.

سمبردن شاکر حضرت. صامردن ملا فاتح مرتضین. صاراتوفدن ملا محمد ینگالیچف، آستراماندن ملا عبد الرحمن عمرف، ملا عبد الرحمن علییف وملا عزیر بلالف.

اورینبورغدن: ملا زاهد الله کشایف، ملا نعمة الله تیموشین، فاتح کریمف، ملا عبد العزیز، ابوبکر کابکایف وحسین حسینف.

طوز توبه‌دن: داملا مصلح الدین حضرت نوغاییکف. قارغالیدن: ملا خیر الله عثمانف، ملا ابو المعجن عصمتوللین، رحمة الله محرمف واحمد حسامف.

چیله‌بیدن: ملا منیر هادییف، ملا حکیم ستارف وذاکر علییف. طرویسکیدن: داملا حاجیکای رحمنقولف، ملا عبد الرحمن رسولف وملا علی یاوشف. پیترپاۋلدن: ملا وهاب حضرت، حمزه تومینف ومصطفی دولتکیلدییف.

اومسکیدن: ملا نیاز محمد سلیمانف.

آقمولادن: ملا حجة الاسلام محمودف وصادق حکمة اللین. سیمیدن: داملا عبد الحق حضرت

طوقماقدن: مدرس ملا ذاکر وهاپف.

طومدن: ملا حمزه حمیدف. استه‌رلی‌طاماقدن: ملا عارف رامییف وملا ظاهر افندی. به‌له‌به‌یدن: ملا جمال الدین قورامشین. نادیژدا زاۋودی طرفندن: ملا شاکرجان حمیدی.

سیڤاستوپولدن: عسکری آخوند محمد ذاکر جمال الدینف. خاربیندن: ملا عنایت احمدییف. اوصا طرفندن: داملا عطاء الله منصورف.

ینه قزاندن ملا مبارکجان منصورف، محمد کریم مؤذن غفارف، فتاح الدین عبیدوللین ومحمدجان حافظ احمرف...

پورخاۋایدن ملا عبد الباری افندی. قزان اطرافندن: ملا صادق حضرت ستارف وملا فضل احمد حمزین.

بونده صایلاغانلر آراسنده بیك محترم علما ومعتبران کوبدر. همه‌سن کوروب بترو وکورلگانلرن‌ده خاطرگه کیترو مشکلدر. صوڭره یازسه‌م کیره‌ك.

مخبرکز.

اوفادن تیلیگرام

کیچه اوشبو مفهومده تیلیگرام کیلدی.

بوکون مفتیده مجلس. طوی تکلفاتلری تمام بولدی. نماینده‌لر ایولرینه قایتا باشلادیلر.

کیچه صابان طویلری بیك شه‌ب اوزدی. کیچه ملا وایشانلر ادبیات کیچه‌سی هم تیاترلرنی تماشا ایدب حیرانغه قالدیلر. بوکون مطیعی کانسیرت یاصی.

ارفازیمسکی صابرانیه‌سی.

اوفازیمسکی صابرانیه‌سینڭ مذکور گوبیرناده‌غی مکتبلر اوچون پروگرام ترتیب ایتو حقنده کیڭاش ایتو اوچون تورلی طرفلردن متخصص علمانی دعوت قیلغانلغی گازیته‌مزده یازلغان ایدی. اوفا مخبرمزنڭ تیلیگرام ایله خبر بیرووینه قاراغانده کیچه زیمستواده پیدا گوگیه مجلسلری باشلانغان.

مفتی محمدیار سلطانف حضرتلری جنابلرندن تشکر مکتوبی

۲۵ یللق خدمتم طولغان کونده میڭا اعتبار ایتوب مینی احترام ایتوچیلر هم مینی آدرسلر، نطقلر، مکتوب وتیلیگراملر ایله تبریك ایتوب عرض حرمت ایدوچیلرگه قارشی شخصا رحمت ئه‌یتوگه طبیعی مقتدر بولمادقمدن اول افندیلرنڭ هر قایوسینه محترم گازیته‌کز آرقلی چن قلبمدن صادر بولغان تشکر وصداقتمنی عرض ایدم.

اورینبورغ مفتیسی حاجی محمدیار سلطانف

اوفا. ۲۰ مای ۱۹۱۱ سنه

کنج مسلمانلر حرکتی
مناسبتی ایله.

گازیته‌مزنڭ ٦٨٤ نچی نومیرنده، کنه‌ز ۋالکونسکینڭ «کنج مسلمانلر آراسنده حرکت» سرلوحه‌سی ایله «زیمشچینا» گازیته‌سینه یازغان مقاله‌سینڭ ترجمه‌سی درج ایدلمش ایدی. اول نومیرده بو حقده بز اوز طرفمزدن برسوزده یازماغان ایدك. شمدی بو نومیر گازیته‌مزده اظهار حقیقت اوچون برنیچه سوز یازونی معقول کوردك.

کنه‌ز ۋالکونسکی یازا:

«قزانده اوکلرهم ملتچیلر طرفنده یوز قدر طاوش، صول روسلر ایله یهودیلر طرفنده ایللی قدر، تاتارلرده یوزدن زیاده طاوش بار. قزانده‌غی تاتارلر اوزلرینڭ باشلقلری بولغان کنج مسلمان پارتیه‌سنده‌گی کشیلرنڭ بیورقلری بوینچه اش یورته‌لر، شهر صایلاولری زماننده بر اتفاقده بولوب صوللر ایله برگه یوریلر دیگانلر ایدی. حاضرگی کونده سویله‌نگان سوزلرگه قاراغانده قزانده‌غی تاتارلرنی صایلاو زمانلرنده اوزلرینه مخصوص بر کوریه‌غه بولوب گلاسنیلرنی اوزلرندن آیرم صایلانمقچی بولالر ایمش» دی.

اصلسز بولسه‌ده بوسوزنی تمامچن واقعه شیکللی ایتوب یازا بوسوزلرنڭ حقیقتکه خلاف ایکانلگی آزغنه اویلاب قاراوچیلرغه‌ده معلومدر.

قزانده استاتیستیکه‌گه قاراغانده یوز آلتمش مڭ مقداری خلق باردرکه بونلردن فقط قرق مڭ قدریسی گنه مسلمانلردر. آندن قالغان یوزیکرمی مڭ خلق همه‌سی روسلردن عبارتدر. مسلمانلر آراسنده صایلاو حقینه مالك بولغان کشیلر بیك آزدر. چونکه مسلمانلر هرنه قدر صان جهتندن کوب کورنسه‌لرده آرالرنده زور یورتلرغه مالك بولغان کشیلر بیك آز؛ زور یورت خوجه‌لری عموما روسلردر. شول سببدن صایلاوچیلرنڭ فقط ۵ دن برسی گنه مسلمانلردر. حال شولای بولغاندن صوڭ شهر صایلاولری زمانلرنده مسلمانلر خوجه‌لق قیلالر دیب افتراغه اورون یوقدر.

صوڭره کنه‌ز ۋالکونسکینڭ صایلاوچیلر کنج مسلمانلر سوزی ایله یوریلر دیگان سوزلری‌ده خطادر. چونکه آنلرنڭ اوزلرینه‌ده معلومدرکه زور املاك صاحبلری هر وقتده محافظه‌کارلر صنفنده بولالر. بوندی بایلر کنجلر فرقه‌سینه قاتشمیلر.

ۋالکونسکی روسیه‌ده کنج مسلمانلق حرکتی بیك تیز طارالوب بارادی. بوسوز بتون اساسی ایله یالغاندر. روسیه‌ده کنج مسلمانلر آراسنده هیچ برتورلی قانون خلافنده حرکت بولغانی یوق. مسلمانلر

آراسنده نشرمعارف حرکتلدن باشقه هیچ برتورلی حرکت یوق هم آنلدن باشقه‌نی نشرایدرگه‌ده تله‌گان کشی یوق. کنه‌زنڭ مسلمانلر ترکیه‌ده‌گی کنج ترکلر ایله مربوط دیگان سوزلری‌ده آچقلدن آچق افترادن عبارتدر. روسیه مسلمانلرینڭ نه‌سیاست ونـه اقتصاد جهتندن ترکلرگه رابطه‌لری یوقدر. درست مسلمانلرنی ترکیه‌گه دشمانلر دیب ئـه‌یتوب بولمی، لکن آنلرنـڭ دوستلقلری مجرد ترکلرنڭ دینده‌شلکلرندنگنه کیلـگان دوستلقدر.

کنه‌ز ۋالـکونسکی: «بزنـڭ صادق مسلمانلرمز یا کا فکرلرنی ١٩٠٠نچی یللر دوق القاهره‌ده مصرمفتیسی طرفندن کنج ترکلر جمعیتی یاصالغان زمانلرده آچلغان عالی‌مدرسهٔ روحانیه‌دن آلا باشلادیلر» دی.

بزنڭ کنه‌زدن برنیچه‌گنه سوزصور-یسمز کیله. ۋالـکونسکی جنابـلرینـڭ بومصرده‌غی مدرسهٔعالیه‌نڭ پروگرامندن وآنده اوقتلا طورغان فنلردن خبری بار میکان؟ کنه‌زنڭ یازغان‌سوزلرینه قاراغانده آنڭ هیچ برنرسه‌دن‌خبردار توگل‌ایکانلـگی بیك آچق کورینه‌در. اوّلا مصرمفتیسینڭ هیچ برمدرسه آچقانی یـوق. اول فقط مصرده نیچه یوزیللردن‌بیرلی دوام ایتوب کیله طورغان ایسکی هم‌زور برمدرسـه‌گه مدیر بولدی. اوز عمرنده مدرسه‌ده‌گی ترتیبسزلکلرنی بتروب تعلیمنی براصولغه قویارغه هم‌اوّلده‌گی ترتیبسز اسخالاستیکه‌لر اورنینه کیره‌کلیره‌ك فنلر اوقتورغه اجتهاد ایتدی. بوندن باشقه هیچ برتورلی‌یا کا فکرلر تلقین قیلغانی یوقدر. شول سببدن بونده کنج مسلمانلق فکرلرن نشرایده‌لر دیب ئه‌یتورگه هم آنده تحصیل قیلغان کشیلردن قورقورغه‌هیچ بریول یوقدر.

صوڭره کنه‌ز ۋالـکونسکی حکومت قاشنده متهم بولغـان بعض براماملرنی مثالـگه آلوب «مونه بوکشیلرشول‌مدرسه‌ده تحصیل قیلغان آدملردر» دی. حالبوکه کنه‌زنڭ کورسه‌تکان اماملری آراسنده مصرده تحصیل ایتو توگل، مصرنڭ یوزن کورمه‌گان، اوزعمرنده مصرغه بارماغان کشیلر بار.

عجبدرکه بوصوڭغی زمانلرده اسـلام عالمندن وآنده‌غی اشلردن هیچ خبردار بولماغان، مسلمانلر هم آنلرنڭ حاللری ایله اصلا طانش بولماغان کشیلر آراسنده اسلام عالمندن گه‌ب اورو موداغه کروب کیتدی. کنه‌ز م. ن. ۋالـکونسکینڭ‌ده شول موداغه تقلید ایدوچیلردن برکشی ایکانلـگنده شك یوقدر. بونلر بولماچق صوده بالق طوتـونی موافغراق طابالر.

ایر وخاتون نزاعسی.

بوصوڭ سنه‌لرده‌بزم روسیه‌مسلمانلری آراسنده، خصوصا باشقردلر آراسنده، ایر وخاتون نزاعسی بیك کوبه‌یدی. بواشلر بزم‌نیکولایفسکی‌باشقردلرنده موداغه‌کروب بارمقده. هرکون وهریردن: «فلان‌کشی‌نڭ خاتونی قاچقان. وفلان کشینڭ خاتونی آیرلغان» کبی سوزلرنی ایشتو ممکن.

بوندی دعوالرنڭ کوبلـگینه سبب‌نرسه؟ مین باشقه طرف مسلمانلری حاللرندن آرتق خـبردار اولمادیغمدن. باشقردلر حقنده‌غنه اوز فکرمی بیان ایتمك بولام.

بوندی دعوالرنڭ سببی: ایرلرنڭ تربیه‌سزلـگی وخاتونلرنی تیوشنچه اداره ایـده بلمه‌ولری، وقاتی معامله‌ده‌اولولری هـم آتالرنڭ قزلارون یـاشلای بیروب آشاولری اولسه کیره‌ك.

قزنی یاشلای بیرو، بزم باشقردلرده قدیمی برعادت‌اولسه‌ده، بوصوڭ سنه‌لرده بوعادهٔ سیئه بیگراکده قوتله‌ندی. بـقون نیکولایفسکی اویازنده‌گی باشقردلرنی تیکشرلسه، یاش‌طوتریب ملادن‌نکاح‌اوقتوب بیرگان قزنی بیك آز اوچراتورغه ممکن.

شرنڭ اوچونده، باشقرد محله‌لرنده‌گی میتریکه‌دفترنده، نکاح فصلی‌نڭ بیك آز صحیفه‌لرنده‌گنه‌قارانماغان اولا، طلاق فصلی ایسه بالعکس.

چونکه قزنی بیرگان وقتده، قزآتاسی ملانی چاقرسه‌ده قزیاش‌بولو سببلی‌ملاعقد مجلسنده‌بولاآلمی، قزنڭ آغانیسی جییلاده قزنی بیره‌لر. برقارهٔ ایجاب قبول یاصی، شوندوق طویده باشلانه، کیاوده کره، هم قزنی آلوبده کیته. یاشی طولمغان سببلی همیشه نکاح اوقلمی. بعضیلری ٢ - ٣سنه صوڭ کیلوب نکاح اوقتسه‌ده، کوبسی شول کوینچه عمرلرنده اوتکاره‌لر.

دعوانڭ ده کوبسی شولارده بولا. چونکه میتریکه‌گه قید ایدلمه‌گان نکاح‌نڭ رسما نکاح حسابلانمغانی حاضرده هر کم بـله.

بناءً علیه خاتون ایرندن آیرلورغه تله‌سه، قاچاده آتاسی ایوینه بـارا. مونه شوندن‌صوڭ دعوا باشلانه، ایرملاغه‌مراجعت ایده، دوخاونی صوبرانیه‌غه کاغز بیره. لـکن هیچ‌فائده چقمی. چونکه رسما آنڭ خاتونی یوق. آخرایر خاتوننڭ تیمه‌سون بله‌ده، تیزره‌ك صلح‌قه کیلو چاره‌سینه کرشه. یـه خاتوندن مال آلاده خلع یاصی‌یا کی‌یا کی دن‌بر مقدار مال‌بیروب‌خاتوننی کیری آلا.

موندی اشده خاتوننی جبرله‌و یاخود حالندن کیلمه‌گان اشکه قوشو ایـله کوب وقت ایرلر عیبلی اولسه‌ده، بعض آتالار قزلرن دخی برقـات صاتوب آشاوقصدی ایله‌ده، شوندی فتنه‌لرنی چغارالار.

یوقاریده دیدکمچه اوّلـگی ایرینه‌بیرسه‌ده، قز آتاسینه برمقدار مال بیرله. آیرب ایکنچی کشی‌گه بیرسه‌ده آتـا بیك زور طابش یاصی. اوّلـگی ایرندن آیرلماس بورنده صاتوب آشاغانلر بیك کوب کورله هم ایشدله.

بوندی‌دعوالرنڭ بعضسی‌بیك‌اوزاققه کیتوب ئالـه‌نیقدر مالنڭ تلف اولورینه‌ده سبب‌بولا. بعض‌وقت‌قان‌توگولرده‌بولغالی.

قزنی یاشلای بیرونڭ بوندن باشقه، حفظ‌صحت‌جهتندنده غایت ضررلی‌ایدکی تجربه‌لر ایله ثابت اولمشدر.

باشقرد محله‌لرنده‌گی میتریکه دفترندن میتلر فصلی تیکشرلسه، هرسنه خاتونلرنڭ عددی آرتغراق چغا. مونڭ سببی شول: باشقرد خلقنده کیلون بولغان کشی، یورط خدمتی‌نڭ همه‌سنده‌اشله‌رگه تیوش. بیچاره باشکنه‌قزلر کیلون بولغاچده اوستینه لازم اشلرنی حالندن کیلسه، کیلمه‌سه‌ده اشله‌رگه باشلی، ئشقی‌صرو‌قلرده‌صوطاشی، وباشقه آغرخدمتلرنیده اشلی، آخرصووق اوته یا که کوچ کیله‌ده، تیر، بیزگاك، چاموتکه، کبی‌آورولرغه‌مبتلابولا. شوندی آورولار ایله یاشکنه کوینچه قبرگه‌ده کره.

صوڭغی ایکی سنه اچنده قزنی کیاوگه بیرواورنینه بزم باشقردلرده آقچه‌غه صاتو موداسی نارالدی. بیرلرن صاتوب آقچه-لانغان باشقردلر، آقچه بار وقتده کیلون آلوب‌قالامزدیه هرطرفده قزئزلی باشلا-دیلر. ئویله‌نوچی کوب، قزبیك آز. قزلی کشیلرده‌کم‌مهرنی کوب‌بیرسه تلاسه نیندی کشی بولسون، قزن شوڭا بیره.

قزبازاری بیك کوتارلدی. ٣٠٠ صوم مقدارنده آقچه‌سی بولمغان کشی خاتون آلودن امید کیسدی. همده آقچه برابرینه صاتلا صاتلا «بورك‌ایله به‌رگانده یغلمی» طورغان قـزلر همه‌سی بیرلوب بتدی. (٨یاشنده‌گی‌قزلرنی صاتقان‌آتالر‌کورلدی هم ایشدلدی.)

عموما حساب ایتـــکانده هرآولده ١٥ ایله ٢٥ یاش آراسنده ٤٠-٥٠ یکت طابلور. اما ١٢یاشدن اوزغان ٥ دانه قز کوروی چیتن بولور.

قزلارنی یاشلای بیروگه قارشی ملالر قولنده دوخاونی صوبرانیه‌نڭ برفرمانی اولسه‌ده، ملالر بونڭ ایله عمل‌ایده آلمیلر. چونکه بو عادت باشقردلر آراسنده عمومی‌برآورو‌بولوب‌تارالغان. بوآورونی بتروا‌وچون: محله امامینه بتون خلقی ایله دعوالاشوگه توغری کیله. بناءً علیه امامده باشن باصوب تیك یاتونی آرتغراق کوره.

بو ضررلی اشنی دوخاونی صوبرانیه اعتبارغه آلوب، ایکنچی‌برتدبیرگه‌کرشوب ملت اوسندن بو دهشتلی آورونی بترو چاره‌ینه اجتهاد ایتسه بیك گوزه‌ل اولور ایدی.

ن. یوسف.

خارجی خبرلر

فاس - آنگلیه‌نڭ‌پارلامینتنده دیللون اسملی دیپوتات خارجیه وزیری گره‌ی‌گه زاپروص یاصاب، - «فرانسیه عسکری فاسقه نیندی مقصود بله کردی هم آنلر آنده اوزاق طوراچقلرمی» دیب‌صوراغان‌ایدی. ایدوارد‌گره‌ی آ کا - «فاسنی‌ضبط‌ایتودن مقصود - آنده‌غی یاورو‌پالیلرغه‌هم آنلرنڭ تجارتلرینه ضرر کیلودن صاقلاو، مملکت اچنده ترتیب یاصارغه وسلطاننڭ حقوقلرن صاقلارغه هم مملکتنڭ اتحادن‌محافظه ایته‌رگه طرشو» دیب جواب بیردی.

حاضرگی کونده فاسقه عسکر کرتـو طوغریسنده فرانسیه‌نڭ خارجیه وزیری کریوپپی ایـله باشقه وزیرلر آراسنده اختلاف‌چققانلغی پاریژهم بیرلین‌گازیته-لرنده کورندی. وزیرلرنڭ کوبسی زور نزاعلر چغودن قورقوب، فاسده‌غی عسکرنی کیری چغارونی معقول کوره باشلاغانلر.

فرانسیه هـم ایسپانیه‌نڭ کابینیتلری فاس مسئله‌سنده برگه حرکت ایتو حقنده مخابره ومذاکره ایته باشلاغانلر ایـکان. فکرلاری برببرسینه‌باشقه بولغانلقدن، ایکی آراده مخابره طوقتالغان. ایسپانیه فاسنی بولو طرفن قوّتله‌سه‌ده، فرانسیه حکومتی اول فکرگه اشتراك ایتمه‌یه‌چگن اعلام قیلغان.

◈◈

بوکونلرده فاس شهرنده مولای حفیظ، گینیرال موانیه هم فرانسیه‌سفیری‌گه‌یبارنڭ اشتراکلری ایله یاصالغان مجلسده فتنه‌لرنی باصو حقنده مذاکره بولغان. مولای حفیظ اختلالچیلر ایله بیك قاتی معامله قیلو طرفن قوّتله‌ب سویله‌گان.

- «بعض قبیله‌لر حکومتکه اطاعت ایته-چکلرن اعلام‌قیلسه‌لرده، آنلرنڭ وعده‌لری چن کوڭلدن توگل. آنلر ایگن جییوب بترگانچی هم‌طاغی‌ده‌یاخشیراق قوراللانغا-نچی صوغشمی‌طورسه‌لرده، آندن‌صوڭ یه‌نه‌دن فتنه‌چغارمقچی‌بولالر. شول‌سببدن آنلرنڭ قوراللری ایله ایگنلرن بوتونله‌ی خزینه فائده‌سینه مصادره قیلوب آلورغه کیره‌ك» دیگان. بوطریقه قاتی‌معامله قیلغان‌تقدیرده، فاسده‌غی قبیله‌لرنڭ یه‌نه‌دن چـووالولر چغاراچقلرنده شبهه بولماسه کیره‌ك.

صوڭغی‌کونلرده مولای حفیظنڭ اختلا-لچی قبیله‌لرنڭ ایڭ زور دشمانلرندن اولان باش وزیر العلاوی‌نی لوازمندن چغاروب یبه‌رگانلـگی تیلیگراملرده کورندی.

ایران - بو آراده ایرانده قاراطاغ اطرافنده‌ینه‌دن‌فتنه‌لر چغوب‌طورا. قاراطاغ گوبیرناطورینڭ عسکری ایله فتنه‌چیلر آراسنده‌مصادمه‌واقع بولغان‌ایکان. فتنه‌چیلر عسکرلرگه غالب بولغانلرهم بیك کوب صوغش کیره‌کلرن قـوللرینه آلغانلر. عسکرلردن بیك‌کوب کشی مقتول ومجروح بولغان.

ایرانده بختیارلر فرقه‌سینڭ رئیسی سردار اسعدنڭ داخلیه‌وزیری بولو احتمالی گازیته‌لرده‌یازلغان‌ایدی. اول‌اش‌وجودکه چقمیچه قالدی. حاضرده‌سردار اسعد یاوروپاغه سفر قیلغان.

روسیه‌و ترکیه - آلبانیه هم‌قاراطاو مسئله‌سی‌حقنده روسیه وترکیه حکومتلری آراسنده چققان اختلافنڭ بته‌رگه یاقنلا-شقانلغی تیلیگراف خبرلرنده کورندی. ترکیه‌نڭ‌خارجیه‌وزیری‌رفعت‌پاشا روسیه-نڭ نوطه‌سینه قارشی طورغودپاشا تحت کاماندا‌سنده‌غی عسکرلرنڭ آلبانیه‌ده‌چققان فتنه‌لرنی باصو ایله‌گنه شغلله‌نه‌چکلرن هم آنلرنڭ چورنا گوریه‌غه ضرر کیترمه‌یه-چکلرن بیان‌ایتوب جواب‌قایتارغان‌ایکان. بوجواب روسیه حـکومتن قناعتله‌ندرگان بولورغه‌کیره‌ك، دیب‌یازالر. ایکی‌آراده‌غی مناسبتلرنڭ یاخشیلانا توشکانلـگی رسمی صورتده اعـــلان ایتلسه‌ده، ترکلرنڭ روسیه‌گه دشمانلقلری همان دوام ایتمکده ایـکان. اوبکه‌چه‌ن ترکلر بو حقده چققان آچولرن‌تیزگنه‌بتره‌سلر، دیب استانبولدن «ر. اس.» گازیته‌سینه خبربیره‌لر.

هرنیچك بولسه‌ده، حکومتمزنڭ باب عالیگه بیرگان‌نوطه‌سی تأثیرسز قالماغان. شونڭ سایه‌سنده ترکیه بله قاراطاو حکو-متینڭ آرالری یاخشیلانا باشلاغان ایکی آراده دوستلق یاصارغه طرشـو اوچون، قاراطاوکارولی‌نیکولای‌سلطان‌محمدخامس‌ایله کورشورگه قرار بیرگان. شوکت طورغود پاشانڭ حدودکه کوب عسـکر کیترودن مقصودی‌آرناودلرغه‌چورناگوریه‌غه قاچارغه ایرك‌بیرمه‌وهم آنلرنی آلبانیه‌اچینه‌کیتروب قصو ایکان.

آلبانیه - عاصیلرغه‌قارشی آلبانیه‌غه بارغان عسـکرلرنڭ اشلری کوندن کون آلغه‌بارمقده‌ایکان. ترکلرعاصیلرغه قارشی یه‌نه‌دن بارا باشلاغانلر. حسینیه آرمیه‌سی سلیس اوستنده‌گی قاشلاقنـی آرناودلـر قولندن آلغان. جنوبده‌گی عسکرلر بوکو-ۋیچ‌قه هجوم ایتکانلر. ترتیبلی عسکرایله صوغشورغه قوللرندن کیلمه گانلـکدن، عاصیلر چیگنورگه مجبوربولغانلر.

بعض گازیته‌لرده یازلدغینه قاراغانده آلبانیه‌ده‌غی عسکرلرنڭ خریستیانلرندن ٥٠ قدر کشی فتنه‌چیلرگه آتودن امتناع ایتکانلر آنلر همه‌سی حقی‌پاشا امری ایله قولغه آلنوب، عسکری محکمه‌گه بیرلگانلر.

کوریه - کوریه لیلر آراسنده یاپو-نلرغه‌دشمانلق‌کوندن‌کون‌آرتابارغانلقدن، یاپونیه‌حکومتی آنلر ایله یوءشاغراق‌معامله ایته‌رگه قرار بیرگان. بعض‌شهرلرگه‌گوبیر-ناطورلرنی کوریه‌لیلردن قویارغه راضی بولغان کبی حکومت مؤسسه لرینه چینوۋ-نیکلرنی ده ممکن‌قدر آنلردن تعیین ایتـو حقنده کوریه‌نڭ گینیرال گوبیرناطورینـه فرمان ییبه‌رگان. شویله ایسه‌ده، یاپونیـه تبعه‌سی بولوب طوراسیلری کیلمه‌گانلـکدن، کوریه‌لیلرنڭ روسیه هم قتای تبعه‌لـگینه یازلولری کون‌صاین آرتمقده ایکان.

یاپونیه‌پالیتسه‌سی کوریه آنارخیستلر-ینڭ یاپون مأمورلرینه سؤقصد قیلورغـه یورگانلکلری حقنده خبر آلغان.

داخلی خبرلر

اوچو آتناسی - پیتربورغده هواده اوچو آتناسینڭ یینچی کوننده کونلك پریزلرنڭ برکشی‌اوطورتوب اوزاق‌اوچو-چیغه تعیین‌ایتلگانن سیگنو‌اسملی‌اوچوچی آلدی. اول‌یانیه برکشی اوطورتوب ١٠ مینوت اوچدی. باشقه پریزلرنی بو کون آلوچی بولمادی. یفیمف بلیریو اوچقچنده ٢٠٠میتر بیکلـکده ٣٢مینوت اوچوب یوردی. شیۋالیی اسملی بر فرانسوز ١٠مینـوت اوچدی.

فقط ۋاسیلیف کنه بـوگون اوچمـادی. یفیمف پیتربورغ وموسکوۋلرده اوچـوب، ماتور اوچووی ایله خلقنڭ محبتن جلـب ایتکان ایدی. لـکن حاضر آ کـا مقابـله قیلوراق درجه‌ده بولوب ۋاسیلیف‌کیلوب چقدی. ۋاسیلیف ده‌قزان‌هم‌اپدل‌بوینده‌غی باشقه‌شهرلرده وترکستانده اوچوب‌شاقتی شهرت قازاندی. حتی‌ۋاسیلیف آرقاسنده صارتلرغه‌قدر «شیطان‌آرباسن» کورورگه موفق بولدیلر. ترکسـتان تیره‌سنده هواده اوچو بیك‌یا کاش بولغانلقدن بایتـاق قزقلر بولغان. برآولنڭ‌اوستندن اوزوب کیتکاچ، آولنڭ استارشیناسی اوزینڭ ناچالنیکینه اوشبوره‌وشده‌خبر ایتکان: «کیچه فلان‌وقتده آول اوستندن زوربر قورقنچ قوش اوزوب کیتدی. قاناتلری‌بیك زور، طاوشی‌ده بزبله‌طورغان قوشلرغه اوخشا-ماغان. مین‌تمام کوزدن‌یوغالغانچی قاراب طوردم» دیگان.

صارتلرده بیك قورقشقانلر. خصوصـا قارتقور آخرزمان علامتی بولغـان بو اشدن قورقشوب اوُیلرینه کروب عبادت قیلورغه طوتنغانلر.

ۋاسیلیف اصل‌قزانلقی هم‌قزان دار-الفنونن‌تمام‌ایتکان‌کشی‌بولغانلقدن، پیتر-بورغدن اوزینڭ اوچقچینه اوطـوروب، قازانغه اوچوب قایتوب توشه‌چك ایمش.

آلغه بارو- بخاراده اوتکان آپریلده وزیرلر باشلغی درجه‌سنده بولغان‌قوشبیگی بخاراده‌غی مکتبلرنڭ معلملرن چاقروب، هربرسینه آیلق ١٥صوم‌مدن وظیفه‌بیرگان. چونکه بویل امیر طرفندن ابتدائی مکتب معلملرینه آیلق ١٥ صوم وظیفه تعیین ایتلگان ایدی. معلملرنی چاقرغان وقتده علمالر باشلغی جناب قاضی کلان‌ده‌حاضر بولغان. قوشبیگی اوشبو مفهومده برنطق ایراد ایتکان:

معلم‌افندیلر! وطنمزنڭ یاش بالالرن تعلیم‌وتربیه ایتوگه بیك‌یاخشی دقت‌ایتگز. آنلرنی هیچ بروقتده قیناما کز، صوقما کز، اوقورغه ترغیب وتشویق اوچون آنلرنی دائما مکتبکه محبت ایتدرورگه سعی‌ایتگز. بر ساعت اوقتوب، بر نیچه مینوت یال ایتدرگز. بردن بر نیچه ساعت طوتـاش اوقتوب آنلرنڭ باشلرن‌قاطرما کز. چونکه بولای اشله‌گانده اوقورغه رغبت بتوب، مکتبدن محبت سونه‌رگه سبب بولادر. بالا-لرنی‌اوقتقانده ییگل ترتیب‌ایله آ کلاتوب اوقوسه، اوقورغه هوسی آرتادر. اگر بر نیچه ساعت نچقرتوب لاابالی اوقتوب‌طورسه‌گز، برتورلی‌ده فائده چقماس.

اگر شول مین کورسه‌تکان طریق‌ایله اوقتسه‌گز، انشاءالله یل آخرنده امتحان وقتنده ثمره‌سی کورنسه کیره‌ك. اول وقتده سز مادی‌ومعنوی‌مکافاتلرغه‌لائق بولورسز».

بوسوزلردن‌آ کلاشلدغینه کوره، بخارا-ده‌ده ترتیب‌ایله‌اوقتونڭ کیره‌کلـگی، اصول قدیم ایله اوقتونڭ فائده‌سزلغی بخارانڭ ا کابری طرفندن تصدیق ایتلـگان. هـم معلملرگه ترتیب‌ایله‌اوقتورغه امر ایتلـگان.

بو خبر ترکستان قرداشلرمزنڭ آلغه کیتولرن تله‌وچی خلق اوچون بیك شاد-لقلی بولسه‌ده، قدیمچیلر اوچون بیگوك کوڭللی توگل.

یانغنلر - جای باشلانوب یینه‌ر ییتمه‌س تورلی ییرلرده زور زور یانغنلر بولا باشلادی. صوڭغی تیلیگراملر اوشبو‌ییرلرده بولغان یانغنلرنی خبر ایته‌لر:

نیژنی گوبیرناسنده‌اوچ آولده ٧٢یورط یانوب‌اوت‌اچنده‌دورت‌زورکشی‌هم‌دورت بالا هلاك بولغانلر.

اوکلیچ اویه‌زنده ۋاسیلیف اسملی آولده ٥٣ یورط هم ٤٠ کیبت یانغان. ضرر ٢٠٠ ملك صوملاب بار.

آرخانگلسکی اویه‌زنده، ۋیرخولیدسکی اسملی آولده ٥٤ یورط هم برچیرکاو‌یانغان. اوت اچنده برکشیش هم آلتی بالا هلاك بولغان.

نیژنی گوبیرناسنده، سیرگاچ اویه‌زنده ایتمانف اسملی آولده ١٢ یورط ٢١ صالقن بنا یانغان. نرسه‌لر چغارورغه تله‌ب اوٌیگه کرگان بر خاتون اوت اچنده هلاك بولغان. ییلخوفکه اسملی آولده یانغن وقتنده اوچ کشی یانوب، شونلرنك ایکیسی اولگان.

یر بیله‌و - وزیرلر شوراسینك کانسه‌له‌ریه‌سی روسیه‌نك ١٥ نچی مایغه قدر اقتصادی جهتلر ینك نی درجه‌ده ایکانچیلگن بیان ایتوب، استاتیستیکه توزیگان. شول استاتیستیکه‌گه قاراغانده، بتون روسیه‌ده یرنی خصوصی ملك یعنی اوکریپیت ایتدرورگه تله‌وچیلر ١٩١١ نچی یل برنچی فیۋرالغه قدر ٢،٠٧٠،٥٤٣ کشیگه ییتکان. شونلردن ١،٠٤٨٨،٥٤٦ یورطخوجه‌سی تمام اوکریپیت ایتوب، اورنلاشوب بتکانلر. بونلر اوکریپیت ایتکان یرنك مقداری ١٠،٨٠١،٥٧٢ دیسه‌تینه‌دن عبارتدر.

اوجم - اوجه‌لرنك چغووی حقنده ١٥ نچی آپریلگه قدر آلنغان خبرلر آراسنده یازصوك کیلوسبیلی ٤٩ اویه‌زده‌گی اوجه‌لرنك نیچلك چغووی حقنده بر تورلی ده خبر یوق. بو یرلر بیگره‌ك شمال طرفنده در. اول یرلرده اوجه‌لر قار آستندن بیك صوکغه قالوب چققانلر.

قالغان ٣٨٦ اویه‌زنك ٤ سنده گنه اوجه‌لرنك قار آستندن چغووی ناچار. ٢٤٠ اویه‌زده قناعتله‌نورلك، ١٢٦ اویه‌زده بیك یاخشی. ٦٩ اویه‌زدن بتونله‌ی خبر آلنماغان.

سیناتورلر تفتیشی - سیناتور میدیم نك امری بوینچه بوکونلرده پیتربورغده سبر تیمر یولینه نرسه‌قویوچی زاۋودوکانتورلرده بارسی ٢٧ ییرده تنتو یاصالدی. بونلرنك همه‌سنده تنتو بر وقتده یاصالدی. هر تنتونك باشینه بر پراکورور معاونی و بر اسلیدۋاتل قویلوب، پالیتسه ایله برگه تنتو یاصالغان.

شول کانتورلرده ١٩٠٤ ایله ١٩١١ نچی یل آراسنده بولغان اشلرنی بیگره‌ك دقت ایله تفتیش ایتکانلر.

پوتیلوۋسکی زاۋودده تنتو بیش ساعت دوام ایتوب، سبر یولی اشینه متعلق بولغان دفتر و حسابلرنی آلوب کیتکانلر. باشقه زاۋودلردن‌ده شوندی دفتر و دا کومینتلرنی مصادره قیلغانلر.

ابتدائی مکتبلر - بویل ١٨ نچی غینوارده روسیه‌ده ابتدائی مکتبلرده اوقوچی بالالرنك حسابی آلنغان ایدی. بر کلاصلی و ایکی کلاصلی مکتبلرنك همه‌سنده اوقوچی ایر وقز بالالرنك حسابی آلتی میلیوندن آرتغراق ایکان.

اطراف خبرلری

مالمژ.

دانوس سبیلی مدرسه‌سنده هم خانه سنده تنتو یاصالغاندن صوڭره مالمژده امام ظریف منصورفنك حکمه‌گه بیرلگانلگی گازیته‌مزده یازلغان ایدی. بو اشنی قاراو ٢٤ نچی مایغه تعیین قیلنغان ایکان. منصورف طرفندن شاهدلر چاقرلو سبیلی سینته‌برگه کیچکدرلگان. تنتو وقتنده مکتب بالالرندن اختلال جرلری چققان ایکان. حاضرده شاهدلرنك ئه‌یتولرندن آنده‌ی نه‌رسه‌لرنك بالالرغه منصورفنی عیبله‌ر اوچون، پراۋاکاتسیه طریقنچه اوله‌شنگانلگی معلوم بولغان ایمش.

تورلی خبرلر

خارجیه وزیری بادین - بادینغه سفر قیلغان.

تیفلیس گوبیرناسنده، دژیۋانشیرسکی اویه‌زده کیکلگی سیکز چاقرم قدر ییرنی اشغال ایتوب، قرنی صارانچه باصقان. ایکی آوللق ایگنن بتونله‌ی هلاك ایتودن خوفله‌نه‌لر. شونك اوچون صارانچه‌نی بتر و حقنده تورلی تدبیرلر قیلا باشلاغانلر.

نیژنی گوبیرناتوری خوۋستوف یه‌ودیلرنی شهر خارجنده‌گی داچالرغه چغودن منع قیلغان.

گاصودارستۋیننی صاۋیتنك مجلسلری ٢٤ نچی مایده طوقتالاچق. پایتخت گازیته‌لرینك یازووینه قاراغانده، بویل دوما ایرته‌ره‌ك طوقتاتلغانلقدن صاۋیتده زور لائحه‌لرنك برسی‌ده قارالمایاچق ایسکان.

قرغز استیبنده چوما و خالیرطارالونك فنی جهتدن سببلرن تیکشرو اوچون آستراخانغه کیلگان میچنیکوفنی هر شهرلرده طبیبلر و جماعت خدمتنده یوروچیلر قارشی آلالر. میچنیکوف حاضر آستراخانغه باروب ییتوب، بر نیچه مرتبه لیکسیه‌لر اوقودی.

عسکریه وزیری صوخوملینف اقصای شرقدن قایتشلی کراسنویاردن اوزوب کیتدی.

بویل ٢ نچی اییولده صاراتفده استارو آبره‌دلرغه اسییزد یاصارغه داخلیه وزارتی طرفندن رخصت بیرلگان.

عسکری اوچو مکتبنده اوقوچی آفیتسه‌رلرگه هم آنلرنك عائله‌لرینه پینسیه بیرو حقنده، عسکریه وزیری وقتلی‌غنه بر لائحه یاصاب مالیه وزارتینه بیرگان.

سیۋاستوپولده دیکزده بیك قوّتلی دولقون بولغانلقن خبر ایته‌لر. پاراخودلر یوردن طوقتالغانلر. ضرر ایرشکان کویمه و پاراخودلرده بایتاق بار ایکان.

کییفده شهر اورتاسنده یاڭا اشله‌نه طورغان بر یورط ییمرلوب بر استودینت و بر گیمنازیست اولگان. یورتنی قاراب اشله‌توچی اینژینیر شهردن قاچارغه تله‌سه‌ده بولدرا آلماغان. طوتوب حبس قیلغانلر.

قزان خبرلری

شهر دوماسی - شهر دوماسینك ٢٠ نچی مایده بولغان مجلسنده ایلك اوّل صوکونیده شهر آپتیگن طوتوچی پاله‌کوف‌نك آپتیکنی ایکنچی بناغه کوچرورگه صوراغان اوتنچنامه‌سی مذاکره‌گه قویلغان ایدی. دوما آنك اوتنچن قبول ایتدی. صوڭره شهرنك ١٩١١ نچی یللغی مصارف اسمیته‌سن تصدیق ایتو حقنده مذاکره باشلاندی. گلاسنیلردن آلیشکیۋیچ بو خصوصده نطق سویله‌ب، شهر اداره‌سینك اسمیته ترتیب قیلو اشلرن صوڭغه قالدروینه ناراضیلغن اظهار قیلدی. - «بویلنك واردات هم مصارف اسمیته‌سی اوزغان یللنك نویه‌برنده اوك دوما مجلسنده قارالورغه تییش بولسه‌ده، بو خصوصده اشنی ترتیبسز یورته. شول سببدن ٥ - ٦ آی قدر وقت اچنده مصارفلی ایسکی اسمیته بوینچه طوتارغه طوغری کیله. حال بوکه اوزغان یللغی مصارف ایله بویللغی مصارف آراسنده بیك زور آیرمالر بولورغه ممکن» دیدی هم نطقنده شهر اداره‌سینك واردات آرتدرو اشلرینه اهمیت بیرمه‌ون انتقاد قیلوب سویله‌دی. آنك بوسنه شهرنك بعض بورچلرن توله‌و ایله برابر ٢٤٠ ملك صوم آنچه‌سینك راسخودقه ییتمه‌یه‌چگی معلوم بولدی. اوشبو مجلسده اسمیته‌نك اوچ پارا گرافنده ٤٠٠ ملك صوم قدر مصارف دوما طرفندن تصدیق ایتلدی.

زور مکافات - شهرمزده برادران کریمفلر تجارتخانه‌سینه مطبعه اشلرینك نفاستی اوچون، لوندون ۋیستافکه‌سندن گراندپری مکافاتی ایله زور آلتون میدال هم انتۋیرپین ۋیستافکه‌سندن زور آلتون میدال بیرلگانلگن اداره‌مزگه خبر ایته‌لر. مسلمان سوداگرلری آراسنده‌ده یاۋروپا ۋیستافکه‌لرندن آنده‌ی زور مکافاتلر آلورغه مستحق کشیلر طابلووینه ممنونیتمزنی اظهار قیلامز.

دیفتیریت - پوسادسکی اورامده ولادتخانه ناظرنده خدمتچی بولوب طوروچی ٢٠ یاشلك پیتروۋا فامیلیه‌لی خاتون دیفتیریت ایله آوری باشلاغان ایکان. شفاخانه‌گه ییبه‌رلگان وقتده یولده وفات بولغان.

یوغالغان مالای - ١٧ نچی مایده کانمیتر ماگازینی طوتوچی گورزین زاخارف اسملی خدمتچی مالاین چغاروب ییبه‌رگان ایکان. مالای ئه‌لله‌قایا کیتوب یوغالغان. آناسینك فاتیرینه‌ده قایتماغان.

آیروپلان - موسکوا - قزان تیمر یولی جمعیتی اوزغان یل ایتکان فائده‌سندن هواده اوچو جمعیتینه ٨ ملك صوم آنچه هدیه قیلورغه قرار بیرگان ایدی. مذکور جمعیت شول آنچه‌غه بر آیروپلان (اوچقچ) صاتوب آلورغه معقول کورگان.

کیرپیچ زاۋودی - بوندن الك شهر اداره‌سی اورامله‌رغه جه‌یه‌رگه مخصوص کیرپچلر حاضرله‌ر اوچون، شهر طرفندن بر کیرپچ زاۋودی آچارغه قرار بیرگان ایدی. حاضرده بو حقده لائحه توزونی صناعت شعبه‌سینك مدیری گالیشوفقه طابشرغان.

شهر رئیسندن تیلیگرام - پیتربورغه کیتکان شهر رئیسی بیکیتف دن شهر اداره‌سینه بر نیچه تیلیگرام آلندی. بیکیتف جنابلری برنچی تیلیگرامنده - قزان تیمر یولی جمعیتینك لائحه‌سی بوینچه قزان آرقلی بیکاتیرینبورغه تیمر یول صالونك امیدسز بولماغانلغن بیان ایتکان.

ایکنچی تیلیگرامنده شهر اوچون حکومت کفالتی ایله میلیون صومدن آرتغراق بورچ آلو مسئله‌سینك حل قیلنورغه یاقنلاشقانلغن هم بو خصوصده ایون آینده پادشاه حضرتلری طرفندن فرمان عالی چغونی کوتکانلگن اعلام قیلغان و اوچنچی تیلیگرامنده ایسه، یاڭا تیمر یولنك شهرگه یاقن کیلووی حقنده پلان هم لائحه‌لر توزه‌رگه اوستلرینه آلغان مهندس له‌پونفلرنك اوسیه پریستانلرن اصلاح قیلو، یرماق قازو هم بولانی یلغاسن کومو حقنده‌غی اشلرنده ایون آینده تمام ایته‌چکلرن بیان قیلغان.

کانالیزاتسیه حقنده - دارالفنون اداره‌سی اونیۋیرسیتیتده‌گی هم ناۋوگسار شیچنی اورامده‌یاڭا کلینیکده‌گی نجاساتنی ییر آستینه مخصوص طروبالر قویدروب، یاڭا بیسته یانندن ایدلگه چغارونی معقول کورگان هم بو اشکه مساعده صوراب، معارف و داخلیه وزارتلرینه مراجعت ایتکان و شونك ایله برابر شهر ییرینه طروبالر قویارغه رخصت بیرو خصوصنده شهر اداره‌سینه‌ده خبر ییبه‌رگان. دارالفنون اداره‌سی مونچالردن هم خزینه‌نك اچملك اسکلادندن بولاق یلغاسینه چغا طورغان صولرنی‌ده کانالیزاتسیه آرقلی ایدلگه ییبه‌رونی معقول کوره ایکان.

شهر اداره‌سی بو مسئله‌نی صناعت کامیسیه‌سینك قاراوینه طابشرورغه قرار بیرگان.

محکمه اشی - ٢١ نچی مایده آکروژنی محکمه‌ده استراخاوای آنچه‌سی آلو مقصودی ایله اوزینك یورطینه اوط تورتوب یاندرو ده متهم بولغان لاندیشف اسملی آدمنك اشی قارالدی. آنك ناۋوپیسچانی اورامنده‌غی یورطنده محشخانه بولغان ایکان. صوڭره اول ییرده محشخانه طوتو پالیتسه طرفندن منع قیلنغان. لاندیشف یورطن تعمیر قیلدرا باشلاسه‌ده، آزراق داخود کیله‌چك بولغانلقدن، استراخاوای آنچه‌سی آلور اوچون، اوط تورتوب یاندرغان. یانغن بیك قوّتله‌نوب کیتو سببلی باشقه فاتیرلرده طوروچی کشیلرنك‌ده جهازلری یانوب بتکان. باژار صوڭنده عیبی معلوم بولغانلقدن، لاندیشف حکمه‌گه بیرلگان. اول محکمه‌ده اوزینك عیبسز ایکانلگن سویله‌سه‌ده، شاهدلرنك کوبسی اوط تورتوب یاندرغانلغن اعلام قیلدیلر. بر شاهد: «لاندیشف میڭا یورطن یاندرور اوچون ١٠ صوم بیرمکچی بولغان ایدی. راضی بولمادم» دیدی. فاتیرده جهازلری یانغان کشیلر لاندیشف دن ضررلرن توله‌ونی دعوا قیلغان ایدیلر. محکمه آنلرنك دعوالرن رد قیلدی و لاندیشف‌نك اوزن ٣ یل یارمغه آریستانتسکی روطه‌قه ییبه‌رورگه قرار بیردی.

◆◆

خلف اوتنوی ونله‌ری بوینچه یته ٢٥ نچی مایده چهارشنبه کون ایرته ٩ ساعتدن ٣ گه قدر فاتحه خانم آیطۋانك قزلر مکتبنده قول اشلری اویره‌نوچی قزلرنك اشله‌گان نرسه‌لری کورسه‌تله‌چکدر تله‌گان کشیلر رحیم ایتسونلر.

صابان طویی.

یکشنبه کون ٢٢ نچی مایده صابان طوینك اوچنچی کونی بیگره‌ك شه‌پ بولدی. پرازنیك بولو مناسبتی ایله تماشاغه روسلردن‌ده بیك کوب کشی جییلغان ایدی. کوره‌ش میدانی تماشاچیلر ایله تمام طولی بولغان کبی «آرکادیه» باقچه‌سی‌ده کشیلر ایله طولغان ایدی.

میدانده تاتارچه هم فرانسوزچه کوره‌شلر بولدی. اوٌبره‌نك عبدالرحمن عمادالدینف، صابا خلیل، حافظ هم به‌ره‌زنك

آول طورمشندن.

ئه‌تی بر کون کیچ برلن سه‌عه‌ت اونلر چاماسنده بیك تیمر کیه‌ولرگه بالاغه آت قوشدرغان ییرگه بارغان ایدی. شوندن قایتقان وقتده چانان سیپی‌لر یانندن بر اوط کورگان صرا چولمه‌گی چاقلی باغانا باشنده طورا ایکان ئه‌تی باروب یتوگه اوط اوچقون بولوب چه‌چلوب کیتکانده بر کیسه‌گی مه‌غری قارچق یورطینه کرگان ایکنچی کیسه‌گی ئه‌تی آرتندان اییه‌روب کیله باشلاغان ایکان ئه‌تی کولمه‌ك یاقاسن یرتقانده بیك قاتی شریلاب قچقرغان ایکان، اوط طاعی‌ده اوچقون بولوب چه‌چلوب کیتکان. ئه‌تی قورقوودن یغلغان. شول اورنده بر ساعتله‌ب برده طن آلمی یاتقان. شول وقت گارمون طوتوب عصمی صالدات مالایی اوزوب بارا ایکان اورامده بر نرسه یاتقاننی کورگاچ بر آز قورقغان. قورقسه‌ده یانینه بارغان، بارسه ئه‌تی. ئه‌تی ایکانن بلگانده اویانورغه دیب تورتکالی باشلاغان. ئه‌تی‌ده بر آز انغراشقان، اوزی اوٌنگه کیلمی‌دی. شوندن صوڭ ئه‌تی‌نی کوته‌روب اوزبزنك قابقه توبینه آلوب کیلگان. ئه‌تی بیك صاناشا باشلاغان شوندن صوڭ عصمی صالدات مالایی برزنك ئه‌ره‌زه‌نی چیرته باشلادی. ئه‌ره‌زه چیرتکان آوازغه مین چقدم، چقسه‌م عصمت‌الله مالایی.

نی حال انم نیشله‌ب یوریسڭ؟ نی یومش؟ دیدمه‌میڭا آچولانوب سین شول آتاڭنڭ قایا کیتکانده بلمی یوریسڭ آنه، حاضر آتاڭ اوله‌رگه یاتا دیدی. نیشله‌گانن مین بلمیم دیدی. شوندن نی کوزم برلن کوریم ئه‌تی قابقانوبنده صوزلوب یاتقان مونه بالله اتی‌نی کورگاچ اونله‌ردنده چقدم!

شوندن ئه‌تی‌نی ایوگه آلوب کروب توشه‌ککه صالدق، بر آز اوٌنگه کیله باشلادی. خانونی‌ده اویاتدم اوط یاندردی صاماوار قویدی. صاماوار قایناغاچ اتی‌نی طورغزوب اوترتدق‌ده، نی اشله‌ب بولای بولغانن صوراشدردق. ئه‌تی قالترانوب باشندن اوزغان حکمتلرنی سویله‌دی.

ایرته برله‌ن خاتون به‌ره‌نگی پشرگان وقتده کورشی سه‌حیب جمال ابی ئه‌تی‌نڭ حالنی بلورگه کرگان ایکان اول خاتونغه ئه‌یتکان: سراجی‌غه ئه‌یت! آتاسن ایشان ملا باباینغه آلوب باروب قاراسون دیگان مین اول ئه‌یتکاچ آلوب بارغان ایدم. حضرت نجمی‌لرده ایکان. ایشك آلدلارینه کرگاچ خدمتچی‌دن صورادم: «حضرتنڭ وقتی بارمیکان» دیب. خدمتچیده‌ئه‌لی گنه آشده ایدی قایتدی میکان یوق میکان دیب اوٌیگه کروب کیتدی بر آزدن چقدی، «حضرت یاڭی‌غنه آشدان قایتقانده اوزمزده ینه آش آشیلر» دیدی. یارتی ساعت چاماسی طورغاچ نجمی آبزی چقدی «ئه‌یده کرسراجی! آتاڭنی‌ده آلوب کر» دیدی. میندە ئه‌تی‌نی آلوب کردم حضرت ئه‌تی‌نڭ نیشله‌ب آورغاننی صوراشدیده «های! های! بیگره‌ك قاتی زه‌حمه‌ت ئه‌له‌کگان ایکان!» دیدی. مین ایتدم: حضرت ترلور میکان صوڭ بر قدر قاتی ره‌نجو بولغاچ دیدمده، حضرت: «انشاالله! انشاالله! ترلدرورگه بولور. لکن صدقه‌ده‌اش صدقه‌ده. صدقه بلانی قایتارور عمرنی اوزایتور دیگان حضرت رسول. خصوصا موندی چاقده برده قزغانورغه یارامی» دیدی. «حضرت صوڭ کوبمی آلورسڭ ایکان» دیدمده بیش صومدان کیم آلماسلغن آڭلاتدی.

«حضرت صوڭ ئه‌زه‌ك کیمره‌ك آلورغه بولماسمی؟ بیگره‌ك اوٌزوك چاق بیت» دیگان ایدم. حضرت بر آز آچولانغان سمان بولوب «آتاڭنڭ ترلوون تله‌سه‌ك آنچه‌ڭنی قزغانماسڭ شول» دیدی. ئه‌تی‌ده یاتقان ییرندن «حضرت ئه‌زه‌ك کیمره‌ك آلسانا حاضر برده جون یوق وقت» دیگاچ عربچه له‌توب ئه‌لله نیلر ایتوب ئه‌رله‌دی‌ده ٣ صومدنده کیم بیرورلك بولسه‌ڭز آتاڭنی آلوب کیت دیدی. میندە صوراغانون بیرمه‌سه‌ك حضرتنڭ «بدعا» سی توشه‌ر دیب قورقوب «یارار آلایسه حضرت بر صومن کشی‌دن آلوب بولسه‌ده بیرورمن دیدم. شوندن صوڭ حضرت «قایه‌مولا کم! موللا نجم‌الدین! ئه‌لگان برله‌ن قومغان کیتر ئه‌لی» دیدی. نجمی آبیده ئه‌لگان برله‌ن قومغان کیتردی. حضرت شونده طهارت آلدی. ئه‌تی‌نی بیك اوزاق اوشکوردیده بر دوا بیردی. هر کون ایرته برله‌ن چای اچکانده ته‌لینکه‌سینه صالوب ایزوب اچه‌رگه قوشدی. ای دواسینڭ ایسی ته‌مسز صوڭ، ئه‌تی بوکون اچکان ایدی قوصوب اوله‌یازدی. ئه‌ی ئه‌لی حضرتنی سویله‌ب بترمگان ایکانمن. ئه‌تی‌گه دوا بیرگاچ الله شفاسون بیرسون دیدیده آنچه صورادی. ایکی صوم که‌جه صاتقان آنچه بار ایدی بر صوم شونده نجمی آبیدن صوراب آلوب اوچ صوم ایتوب بیردم حضرت دعا قیلدیده: آتاڭنی برو‌ك دوخترغه آلوب بارا کوره‌! دیب کیسه‌تدی. یارار یارار دیبکنه طوردم. ئه‌تی‌نی آلوب قایتوب یاتقردم ئه‌لله فائده‌سی بولمادی، آلغه کیتکان کوك توگل.

ئه‌لی بوگون اوزمزنڭ ملا مالایی مخدوم کیلگان ایدی آکار حضرتنڭ دوا بیرگانلرن آنچه صوراب آلغانلرن سویله‌گان ایدم، بر آز کولدیده یاری شول اوچ صومڭزنی سورتوب کیتکان ایکان دیدی، دواسنی کورسه‌توب قاراغان ایدم. ایسنه‌ب، ایسنه‌ب قارادیده آکار بیك ایسی کیتدی «منه بو که‌یف بیره طورغان نه‌رسه» دیدی مین: نیشله‌ب حضرت ایسرته طورغان دوا بیرسون، دیب اشانمادم. مین: آنڭ ایسرتکانن قایدن بله‌سڭ، دیب صورادم. مخدوم مونی مین اوقی طورغان مدرسه‌ده اوٌلی شاکردلر که‌یفله‌نو اوچون آشیلر، دیدی. مین نی آطلی دوا صوڭ اول دیب صوراغاچ ئه‌لله «ئه‌فیون» دیدی شونده. قایتاروب صوراسه‌م موڭیك ئه‌یتکاننی آڭلامی‌دیب کولووندن قورقدم.

م. ع. جولغه‌دن.

حافظ الله صاحب اللین اسملی آدملر باشقه لرنی یغوب، باطرغه قالغان ایدیلر. ایك آخردن حافظ الله آنلرنك همه‌سن یغوب، ۳ صوم پریزنی آلورغه مستحق بولدی.
فرانسوزچه کوره‌شلرده نیکانورف فامیلیه‌لی کوره‌شچی برنچی مکافات (۱۰ صوم)، اسحاقف ایکنچی (۵ صوم) هم کلیمف اوچنچی (۳ صوم) مکافتنی آلدیلر. ایکی روس مالاییننك فرانسوزچه کوره‌شولری ده تماشاچیلرنك ممنونیتلرن موجب بولدی.
ؤیلوسیپیدلر ایله اوزشورغه ۱۶ کشی اشتراك ایتکان ایدی. آنلردن بوگولمه‌نك لطیپف اسملی یگت برنچی، چورکین فامیلیه‌لی روس یگتی ایکنچی هم کروپین نام یگت اوچنچی کیلوب، تییشلی هدیه‌لرنی آلدیلر. جه‌یه‌ولیلردن جمعه کون آلده کیلگان مامادش اویه‌زی آیدار ایلینك نور محمد اسملی یگت ایلك اوّل کیلدی.
آطلار اوزشترغان وقتده زوپه‌ده‌یزی طای آولتین صفا اسملی کشینك آتی برنچی پریزنی آلدی.
عموما قاراغان وقتده بو سنه صابان طویینك ترتیبی یاخشی. کورش میدانینه آقچه آلوب کرتوکه بعض کشیلرنك اچلری پوشسده، مهملی کشیلر قالغان فائده‌نك جمعیت خیریه‌گه بیرله‌چگن بلوب، اورن اوچون آقچه‌لرن قرغنیلر. کورشنی قارارغه ۵۰-۷۵ تین آقچه‌لرن قرغانغان صا-
ران کشیلرنك پیؤا خانه‌ده ئه‌للّه نیچه شه‌ر صوم اسراف ایتوب اوطورغانلقلرن کوروب تأسف ایتدك.

درس کتابلری.

اطرافمزنك معتبرانی دار المعلمین هم دار المعلمات آچو فکری میدانغه قویلدقدن صوك بوکا هم علاوه ایدیلنه‌چك بر فکر بار.
اولده: بتون روسیه‌لی مسلمان مکتب ومدرسه‌لرینك درس کتابلری بر تورلی اولمقیدر.
باشقه ملتلره قاراسه‌ق کوره‌مزکه: آنلرنك ؤارشاؤا، موسکوا، بلاگاؤیشچینسق، ایرکوت الحاصل: بتون روسیه‌لی شهر مدرسه‌لرینك درس کتابلری برسی ایکنچسینك عینیدر.
بر شهرده ۳ نچی صنفدن امتحان قیلنوب چقمش شاکرد اوچون روسیه‌نك قایو شهرینه بارسه‌ده ٤ نچی صنف آچقدر.
اما بزم تاتار معلملرینك درس کتابلری کلیا بر لی فقلدر.
بر مدرسه‌ده رشدی صنفی طوتوب مدرسه‌دن شهادتنامه آلغان شاکردلر ایکنچی قریه یا موشهر مدرسه‌سینك برنچی اعدادی صنفینه اصلا امتحانسز قبول ایدلمیلر. … درس کتابلر بر تورلی اولمادیغندن … دیب بیله‌مز.
مونه بو نرسه‌لر بزنی بو رغزیته‌گه یازدر- … بولور ایدی، دیولرینه
بناءً بز اول ذاتلرنك بوفکرن مناسب تابوب هم اوزمز بو فکرلرینه اشتراك ایدوب غزیته‌گزده درجگزی اوتنوب بو مکتوبمزی یوللادق.
چاقماغوش قریه‌سنده امام: ا. صادقف
طوینانشده معلم: غ. اسماعیلف.
یولدز: بارینه برکت. کوب نچکه رتلسه اوزلور. هر ایکی طرفدن طارتوچیلار بار. نچکه‌رسه، چداماس.

اداره‌گه مکتوب

محترم محرر افندی حضرتلری!
شوشی مکتوبمی معتبر «یولدز» گازیته‌گزه درجگزی رجا ایدرم.
بزم سیؤاستوپولده بنا قیلنا تورغان (مسجد جامع) کامیتیتی طرفندن خیرات طوپلاماق ایچون دفتر وبیرلگان آدم یوقدر.
مگر شونی … جامع بناسینه خیرات ایده‌رگه کوکلنده آولغان … قرنداشلار بزنك آدرس برلان شونی کوندرولرینی.
Севастополь члену Комитета по постройкѣ мечети Арифу Головичу.
جمعیت اعضاسی: معلم عبدالحکیم الیاموف
شهر سیؤاستوپول ۱۷ مای، ۱۹۱۱ سنه

تورلی سوزلر.

ایرانده ژول ؤیرن روماناری وایران روحانیلرینك اورنسز تعصبلری.

فرانسیه‌نك مشهور محررلرندن ژول ؤه‌رن اوزعمرنده هر تورلی فنلرگه دائر یوز قدر رومان یازمش ایدی. بوکشی هر تورلی فنون جدیده‌نی بیك قزق حکایه طرزنده ایتوب یازا ایدی. بو محررنك رومانلری غایت قزق واستفاده‌لی بولغانلقدن هر بر تللرگه ترجمه ایتله هم هر ییرده اوقلادر.
بر کشی بونك اثرلرن فارسی تلینه ترجمه ایتوب ایرانده نشر ایته باشلاغان. ایرانلیلر بو رومانلرنی بیك یاراتوب اوقی باشلاغانلر ایکان، صوگغی کونلرده مذکور ناشر ژول ؤیرننك «آیغه‌سیاحت» اسملی اثرن ترجمه ایتکان. ژول ؤیرن بو اثرنده بیك زور طوب یاصاب، آنك اچنده برنیچه هیئت عالملرن اولطوروب آیغه طاباآتنه رونی فرض قیلا. بو بیردن آتلغان چه‌دره اچنده‌گی کشیلر یولده کوب … هم آنلرنی عجایبلرنی قاراب باروب نهایت آی اوستینه کیلوب توشه‌لرده آنده بیك کوب عجیب وغریب مخلوقاتنی تماشا قیلالر هم آنده بیك کوب نرسه‌لر کوره‌لر. ژول ؤیرن بو رومانده هیئت
فنن اویره‌ته. ایران روحانیلری بو رومان باصلوب چقغاچ بیك زور طاوش کوته‌رگانلر هم نیچك ایتوبدر، بونی شریعتکه خلاف طابوب صاتو هم اوقونی منع ایتکانلر.
بو کتابنی صاتقان هم اوقوغان کشیلرگه زور جزالر بیره‌لر. روس گازیته‌لرنك بو واقعه‌دن کولوب یازالر. گویا شیعه‌لرنك اعتقادلرنچه پیغمبرنك لحدی کوك ایله ییر آراسنده ایمش ده، ژول ؤیرن تصویر قیلغان روشده طوب آتلسه آنك جدره‌سینك شول تابوتقه تییوی هم آنی واتووی احتمال ایمش. شول سببدن آنلر بواشنی منع قیلالر ایمش دیلر. نی قدر اورنسز یالغان سوزلر. اگر واقعاده ایران روحانیلری شول سوزنی سویله‌گان بولسه، وای آنلرنك حالینه! نی قدرده دنیا ودیندن خبرسزلك!

موقت محرر: علی اصغر کمال الدینیف.
Временный редакторъ Г. Камалютдиновъ.

قمز یاصاوچی اوستا کیره‌ك
داچاده قمز حاضرلاو اوچون ایر کشی یاکه خاتون قز بولسه‌ده‌یاری صالح ثابت اوغلی عبیداللینگه مراجعت ایتمه‌لی.

ایلك یاخشی دوگی پودراسی «لیبه‌ژی پوخ»
نفیس، بلنمه‌سلك هم تەننك بیك اوزاق طوروچان

موزیکانی ماستیر علاج الدین عین الدین اوغلی سیفوللین قزاننك توزه‌تله‌در هر تورلی اوزی اوینی طورغان اوین ماشینالری. گراماغون وباشقه اوین قوراللری. یاصالادر اوین قوراللری اوچون یاکا کالیوصالر هم تورلی میخانیزملر. آدریس:
Казань, Евангелистовская ул., д. Исхака Мавликеева Гилязетдину Гайнутдиновичу Сайфуллину.

شهر قزانده پچەن بازارنده مسجد قارشوسنده‌یاکا آچلدی
کله‌پوش تجارة خانه‌سی
دکانمزده شهر قزاننك کوب یللر الوغ کیبت‌لرکه کله‌پوش اشلاوچی برنچی لیك برلن مشهور گرای خالیکوف تحت نظارتنده یاکا فاسوننك، هر تورلی توسده هیچ کم رقابت ایته آلماسلق درجه‌ده اعلی لیونسکی قطیفه‌دن زاکاز و آصوبی زاکاز چیگولی هم چیکوسز زور و آصوبی زور کله‌پوش‌لر اشله‌نوب آرزان بها ایله صاتلمقده‌در.
هر تورلی زاکازلر قبول ایدلب مشتریلرمزنی ممنون ایته‌ر اوچون اجتهادنی صرف قیلاچمز چیتدن صوراتوچیلرغه صومغه ۲۵ تین زادتکه‌نی آلو برلن توقفسز قالغانونی نالوژ قیلوب ییبه‌ره‌در. سودامز فقط کله‌پوش برلن بولغانلقدن عزتلو مشتریلرمزنك راضی بولاچاقلرینه اشانامز.
احترام ایله احمد بیکشییف هم گرای خالیکوف.
آدریس: Казань, Сѣнная Торгово-Промышленное подвор. №. 18 Бикшееву.

Восточные номера. شرق مسافرخانه‌سی.
قزاننك پچه بازارنده برنچی درجه‌ده تمیز ومزین شرق مسافرخانه‌سی پوچته، تیلیگراف وبانکه‌لرگه یاقن اورننك طرامؤای یولی بوینك‌در. طهارة خانه‌سی جلی، ایرلر وخاتونلر اوچون آیرمدر. آشلری مسلمان پؤار اداره‌سنك حفظ صحتکه موافق روشك حاضرله‌نه‌در. بوفیتنده میزالنی طاتلی صولر صاتلادر. زالنده تورلی مسلمان کویلری اوینالوب طورادر. ایشك آلدنك مال‌لر قویار اوچون اسکلادلری باردر. یوموش اوچون خادم وخادمه‌لر حاضردر. نومر بهالری ۵۰ تییندن باشلاب ۲ صوم ۵۰ تیینگه قدردر. تیلیفونی ۱۰۱۳ نچی نومرلیدر.

Номера „Болгаръ" بلغار مسافرخانه‌سی
همه نومیرلر ماسلنی کراسده ایله بویالغان؛ الکتریق ایله یاقترتله، پار ایله جلتوله. جماعتلری ایله کیلوچی مسلمانلرغه آیرم شیرمه‌لی نومیرلر، خاتونلر ایرلر ایچون آیرم جلی بدرفلر حاضرلنمشدر. نومیرده پوچته تیلیغراف وباشقه یومشلر ایچون خدمتکارلر، اطاعتلی خادم وخادمه‌لر موجوددر. ایکی زور زالده، هر وقت مسلمان، روس وترکیه غزیته وژورناللری موجوددر. آشخانه ماهر آش‌پشروچیلر اداره‌سنده بولوب هر وقت حفظ صحت‌که موافق طعاملر حاضرلەنه. بوفیتده هر تورلی منیرالنی صوو فواصلر باردر. نومیرلر ۵۰ تییندن باشلاب اوچ صومغه قدر. آیلقلاب کیلشو ایله. مال آلوب کیلوچیلرگه اسقلادلر حاضردر. تیلیفون نومری ۷٤۸ حرمتلو مشتریلرمزنك قوه روحیه‌لرینی اویغاتوو وقوه سمعیه‌لرینی خوشلاندرور اوچون خصوصی صورتده حاضرلنگان اویون ماشیناسی زالنی تزیین ایته‌در.

شرقی قازلق کارخانه‌سی
Восточная колбасная
برنچی مرتبه اولارق مسلمانلر آراسنده ۵۰ تورلیلەب قازلق، کالباصا، باصدرما پشکان وپشه‌گان کاپچونی قازلقلار یاؤروپا اصولنده حاضرله‌نمکده‌در. بیك چیستا وبیك اهمیت بیرلوب حفظ صحتکه موافق روشده حاضرله‌ندگنده، آلوچیلرمزنك ممنون بولونده شبهه ایتمیمز. کارخانه‌مزده هر تورلی زاکازلر قبول ایته‌مز هم چیتدن صوراوچیلارغه صومینه ۲۵ تین زادتکه ییبه‌رگانلرگه نالوژنیلوب‌ده بیباره‌در.
یه‌گان کشیلرگه پریسکورانت بوش بیاره‌در.
شعبه‌سی: اوسیه‌ده ؤولژسکی هم صامالیوت پریستنلری آراسنده.
Казань, Евангилистовская ул. домъ Сабитова, Абдулла Кильдишевъ.

آرکادیه
باقچه‌سی ایله یاناشه برسی ایکی بولمه‌لی هم بالکونلی، ایکنچیسی اوچ بولمه‌لی ایکی بالکونلی داچالر آرزان بها ایله اجاره‌گه بیرله. بهاسن شوندن رمضانفلردن بلشورگه.

بیك محتاجلقده قالغان روس قزی شفقتلی کشیلردن نیندی بولسه‌ده، بر اورن طاوب بیرولرن اوتنه. بالالرنی هم زورلرنی روسچه اوقوتورغه واورتامکتبلرگه حاضرلی. پیریپیسکه ایله شغلله‌نورگه‌ده راضی.
آدریس «یولدز» اداره‌سنده.

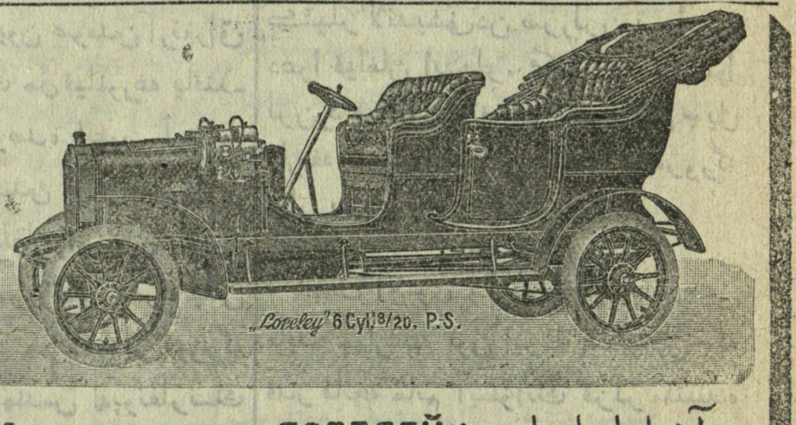

Автомобили „ЛОРЕЛЕЙ" آفتامابیللر
هر تورلی یابق آچق فاصونده
برنچی درجه‌ده طاوشسز
برنچی درجه‌ده طازا
راصخوتی بیك ایکانوملی
قزان، صمار، اورنبورغ هم اوفا غوبیرنالرینه صاتار اوچون پریدستاؤیتللری:
طارغاوی دوم برادران کریموفلر قزانده
بهالرینی هم پریسکورانتنی صوراتکز.
آدریس: Казань Бр. Каримовымъ

سینترالنی مانوفاکتورنی ماغازین قزانده
عین الدین مؤمنف‌نك
محترم مشتریلرینه اعلان قیله‌دور آقمولا اوبلاستی پیتر پاول شهرنده سینتر ؤوسکریسینسکی اورام احمدجان شفییف یورطننك تیز کوندن شولوق سینترالنی مانوفاکتورنی ماغازین اسمننك شعبه آچلاچق مغازین هم ماستیرسکوی پرالومنی اورامده اوز یورطنده تیلیفون نومری: ۸۲۷

یاکا بیسته‌ده مالی سیمبیرسکی اورامننك اوته‌میشق زاؤودینه قارشی برقاطلی بیك زور باقچه‌لی هم مونچالی بر یورت اجاره‌گه بیرله هم مشتری تابلسه آرزان بهاغه صاتلا. بهاسن شریف موسین ورثه‌لرندن بلشورگه.

ایکی یاتاؤلی یاکا یورط صاتلا هم اجاره‌گه بیرله. یاکابیسته‌ده اسمسز طفرقده باژانف یورتی. شوندوق دورت رابوچی آتلار صاتلا. بهالرن یؤانگلیستوفسکی اورامننك باژانف یورتنندن بلشورگه.

بوکه‌مز ۱۹۰۹ سنه قزان وسطاؤکه‌سنده زور آلطون میدال آلدی.
مغازینلرمزده هر وقت آرزان بها ایله صاتلمقده‌در:
بن کینیتیل هم بفه‌ك ایله چیگلب اشله‌نگان اعلا طاقیه هر تورلی کله پوش، فس هم قالفاقلر، چن انجیلی کله‌پوش وقالفاقلرده اشله‌ب بیرورگه زاکاز قبول ایته‌مز.
صومیغه ۲۵ تین زادتکه ییبه‌رگان مشتریلرمزگه هر طرفقه پوچته هم کانطورلر ایله نالوژنی پلاتیوژ قیلوب هیچ توقفسز ییبه‌ره‌مز.

سودو ... باشلاووی ۱۸۶۸ سنه‌ده. تیلیفون نومری ۷۷۱.
عین الدین ثابتف
گلاونی اسکلادمز قزانده نیخؤینسکی اورامده اوز یورطمزده آتدیلینیه‌مز پچەن بازارننك مسجد آستنده
یارمینکه‌لرده:
مکاریه‌ده مسجد قارشوسنده اورکیبتمزده ۱۲ نچی و ۱٤ نچی نومرلرده. ... رەتده. بو کلمه ... هم ... وغیرلرده.
آدریس: Казань, Главный Складъ: Гайнутдину Сабитову.

قزاننك بازار بهالری:
۲۳ نچی مای‌ده

	صوم	تین
یلقی یالی، نوبرق اینه	۶	۸۰
قوری صغر یوطی	۱۶	—
…صغر یوطی	—	—
قوری …اشاق یوطی	۱۵	—
…یابانه	۳	۸۰
…وبکه قوری یوطی	۲۷	۵۰
… آبوبکه یوطی	—	—
…الوی قوری یوطی	۱۹	—
…الوی چی یوطی	—	—
صارق …سی	—	۷۵
ایری صارق …سکی	۱	—
چرکاسسکی صارق	۱	۲۰
…کبه		۸۰
جال قوری یوطی	۱۱	—
قل قوری یوطی	۲۳	۲۵
بورصق	۱	٤۰
…قار	۲	—
…وتی طای	۳	۵۰
آق کرەن	—	—
…ری	—	—
صابن مایی یوطی	۶	۸۰
…مای یوطی	—	—
آرش اونی	—	۷۰
…انی صولی	—	۵۵
…کانسکی صولی	—	۶۰
صارق ایتی یوطی	—	—
…وی مای یوطی	۸	۲۰
…کر یوطی	۵	۳۰
…ی ماق	٤٤	—
…ری ماق	٤۰	—
قاربوز …ری	۸	—
قاربوز واق قاوز…	۱۲	—
…	۱۷	—

Редакторъ-Издатель Ахмедъ Низамовичъ Максудовъ. محرر وناشر: احمد نظام اوغلی مقصودوف. Казань Электро-Лито Типографія и Словолитня Т.Д. „Бр. Каримовыхъ".